Caribisch Orgaan voor Hervorming en Ontwikkeling i.o.

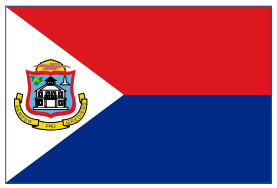

Landspakket **Sint Maarten**

Uitvoeringsagenda 1 juli – 30 september 2021

Op 22 december 2020 ondertekenden Sint Maarten en Nederland de onderlinge regeling voor de uitvoering van het Landspakket Sint Maarten. Sinds het tekenen van de onderlinge regeling zijn de eerste stappen gezet voor de realisatie van een breed palet aan hervormingen en investeringen. Deze moeten bijdragen aan de weerbaarheid en veerkracht van economie en samenleving. De economie van Sint Maarten moet aan duurzaam economisch groei- en verdienvermogen winnen. Good-governance, solide overheidsfinanciën en sociale samenhang dragen hierbij aan. Een economie en samenleving ook die beter bestand is tegen crises, met nieuwe kansen voor burgers en bedrijven.

In het Landspakket zijn maatregelen opgenomen op de volgende gebieden: financieel beheer; kosten en effectiviteit van de publieke sector; belastingen; de financiële sector; de economie; zorg; onderwijs en het versterken van de rechtsstaat. De concrete afspraken waar deze maatregelen uit bestaan zijn opgenomen in een uitvoeringsagenda. Voor u ligt thans de tweede Uitvoeringsagenda, deze agenda gaat over de periode van 1 juli tot en met 30 september 2021 (Q3).

Leeswijzer
In deze tweede Uitvoeringsagenda zijn de gerealiseerde afspraken uit de eerste Uitvoeringsagenda (Q2) verdwenen, de afspraken uit de eerste Uitvoeringsagenda (Q2) die nog gerealiseerd moeten worden, zijn blijven staan en nieuwe afspraken voor het komende kwartaal (Q3) zijn toegevoegd. Op deze manier is het overzichtelijk welke afspraken gelden voor het komende kwartaal. De beoogde resultaten worden doorgenummerd zodat duidelijk is dat er stappen vooraf zijn gegaan aan de huidige afspraken.

S. E. Jacobs BA
Minister-president
van Sint Maarten

drs. R.W. Knops
Staatssecretaris van
Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Thema A:
Financieel beheer

Thema B:
Kosten en effectiviteit publieke sector

Thema C:
Belastingen

Thema D:
Financiële sector

Thema E:
Economische hervormingen

Thema F:
Zorg

Thema G:
Onderwijs

Thema H:
Versterken rechtsstaat

Thema A: **Financieel beheer**

Doel

- het beheersen en het op orde krijgen van het financieel beheer en het financieel toezicht vanuit de noodzaak om als overheid 'in control' te zijn.

Aanduiding	Maatregel	Uitwerkingsactiviteit(en)	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
A.1	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zal worden bepaald hoe de financiële kolom wordt versterkt. Hierbij wordt in ieder geval gekeken naar de financiële en beleidscontrole (centraal en bij de diensten), de auditfunctie, en de positie van de Raad van Advies en de Algemene Rekenkamer. Op basis van voorstellen zal besluitvorming en implementatie plaatsvinden.	A.1.1 Onderzoek naar bestaande financiële werkprocessen, waaronder in ieder geval de processen *procure to pay* en *order to cash*, en een inventarisatie van de daarbij gebruikte systemen.	**3.** Onderzoeksopdracht aanbesteed.	2 augustus 2021	Nederland	Door de uitbreiding van het onderzoek met de fit/gap analyse zal mogelijk ook de opdrachtverlening later plaatsvinden.
			4. Onderzoeksrapportage opgeleverd.	15 november 2021	Sint Maarten + Nederland	Door de uitbreiding van het onderzoek zal deze mogelijk ook later worden afgerond. Vervolgstappen worden bepaald op basis van de uitkomsten van het onderzoek.
		A.1.2 Verkenning mogelijkheden implementatie nieuw boekhoudsysteem.	**1.** Verkenning vereisten voor een nieuw aan te schaffen boekhoudsysteem voltooid.	Conform planning A.1.1	Sint Maarten + Nederland	De verkenning wordt meegenomen in het plan van aanpak voor A.1.1 in de vorm van een fit/gap analyse.
		A.1.3 Doorlichting door Nederland samen met Sint Maarten van de praktijk van het begrotingsproces (met name de voorbereiding en opstelling van de begroting voor het komende jaar en de uitvoering van het lopende jaar (begrotings-wijzigingen): begrotingsproces, begrotingsregels, meerjaren-ramingen (gewone dienst en kapitaaldienst), taken/verantwoordelijk-heden/bevoegdheden en (meest) relevante actoren.	**3.** Onderzoeksopdracht aanbesteed.	2 augustus 2021	Nederland	
			4. Onderzoeksrapportage opgeleverd.	1 november 2021	Sint Maarten + Nederland	Vervolgstappen worden bepaald op basis van de uitkomsten van de doorlichting.
		A.1.4 Vaststellen achterstallige jaarrekeningen.	**2.** Vaststellen jaarrekeningen 2017 en 2018.	30 juni 2021	Sint Maarten	
			3. Vaststellen jaarrekening 2019.	31 augustus 2021	Sint Maarten	
			4. Jaarrekening 2020 aanbieden aan het College financieel toezicht (Cft).	31 augustus 2021	Sint Maarten	Conform Rijkswet financieel toezicht.

Aanduiding	Maatregel	Uitwerkingsactiviteit(en)	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
A.1 (vervolg)	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zal worden bepaald hoe de financiële kolom wordt versterkt. Hierbij wordt in ieder geval gekeken naar de financiële en beleidscontrole (centraal en bij de diensten), de auditfunctie, en de positie van de Raad van Advies en de Algemene Rekenkamer. Op basis van voorstellen zal besluitvorming en implementatie plaatsvinden.	A.1.5 Op orde brengen van de balans door een opschoning van o.a. posten debiteuren, crediteuren en activa.	**1.** Procesbeschrijving opschoning gereed.	13 augustus 2021	Sint Maarten + Nederland	Sint Maarten stemt procesbeschrijving af met o.a. SOAB en Algemene Rekenkamer.
			2. Procesbeschrijving opschoning vastgesteld.	1 september 2021	Sint Maarten + Nederland	
A.2	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zal worden bepaald of en hoe het gebruik van betrouwbare statistische informatie en data ten behoeve van beleidsontwikkeling en besluitvorming kan worden versterkt. Op basis van voorstellen zal besluitvorming en implementatie plaatsvinden.	A.2.1 Uitvoeren van een peer review op het Department of Statistics	**1.** Opdracht peer review verleend.	1 juli 2021	Sint Maarten + Nederland	
			2. Plan van aanpak onderzoeksopdracht vastgesteld.	1 juni 2021	Sint Maarten + Nederland	Vervolgstappen worden bepaald op basis van de uitkomsten van het onderzoek.
			3. Self-assessment questionnaire ingevuld.	1 oktober 2021	Sint Maarten	
			4. Peer review visit uitgevoerd.	1 november 2021	Nederland + Sint Maarten	
			5. Rapportage opgeleverd.	15 december 2021	Nederland + Sint Maarten	
A.3	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zal worden bepaald of het subsidiebeleid, de uitvoering en de bestaande subsidierelaties voldoen aan de eisen: rechtmatigheid, legitimiteit, effectiviteit en efficiency. Op basis van de uitkomsten zullen aanpassingen aan beleid en/of uitvoering worden doorgevoerd en onrechtmatig verstrekte subsidies met inachtneming van de wettelijke kaders en rechtsbeginselen (indien proportioneel) worden teruggevorderd.	Dit wordt doorgeschoven naar een volgende uitvoeringsagenda.				
		A.3.1 Sint Maarten laat door een externe accountant een controle uitvoeren op de opzet, bestaan en werking van het proces van de uitvoering loonsubsidieregeling voor de periode tot en met december 2020.	**1.** Uitvoeren controle en opleveren accountantsverslag van de bevindingen.	1 september 2021	Sint Maarten	

Aanduiding	Maatregel	Uitwerkingsactiviteit(en)	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
A.4	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zal worden bepaald hoe de inkoopfunctie kan worden versterkt, zodat de overheid op een zo doelmatige en effectief mogelijke wijze de inkoop van goederen en diensten kan verrichten. Daarbij zal centralisatie worden overwogen. Op basis van voorstellen zal besluitvorming en implementatie plaatsvinden.	Dit wordt doorgeschoven naar een volgende uitvoeringsagenda.				
A.5	Er wordt een Disaster Risk Management beleid, inclusief een Disaster Risk Financing strategie opgesteld en geïmplementeerd.	A.5.1 Opstellen van Disaster Risk Management beleid, inclusief een Disaster Risk Financing strategie.	**1.** Plan van aanpak gereed, inclusief bijlage met inventarisatie van lopende initiatieven.	15 juli 2021	Sint Maarten	
			2. Plan van aanpak vastgesteld.	2 augustus 2021	Sint Maarten	

Thema B: **Kosten en effectiviteit publieke sector**

Doel

- de doelmatigheid van de publieke sector verhogen door een verlaging van de public wage bill (in lijn met het Caribisch gemiddelde van 10 procent van het BBP) en het terugdringen van de kosten van de publieke sector in algemene zin;
- het verhogen van de kwaliteit en de effectiviteit (inclusief uitvoeringskracht) van de publieke sector.

Aanduiding	Maatregel	Uitwerkingsactiviteit(en)	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
B.1	De landen dragen zorg voor de continuïteit van vitale processen, waaronder in ieder geval wordt verstaan: elektriciteit, olievoorziening, internet en datadiensten, drinkwatervoorziening, vlucht- en vliegtuigafhandeling, scheepvaartafhandeling, betalingsverkeer, de hulpdiensten en communicatie daartussen en medische instellingen.	Doorlopend.				
B.2	Op basis van een integrale doorlichting van de (semi-) overheidsbedrijven en overheidsentiteiten naar legitimiteit van publiek aandeelhouderschap (dienen ze publieke belangen/ doelen?), effectiviteit (bereiken ze de doelstellingen?) en doelmatigheid zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd. Doelstelling is het versterken van de governance en van de bedrijfsvoering om (toekomstige) verliezen en daarmee risico's voor de begroting van Sint Maarten te voorkomen. Het is geen doelstelling om te komen tot afstoten dan wel (deels) vervreemden van (semi-) overheidsbedrijven en overheidsentiteiten die een vastgesteld publiek belang dienen.	B.2.2 Uitvoeren doorlichting overheids-nv's	**1.** Plan van aanpak vastgesteld.	2 augustus 2021	Sint Maarten + Nederland	
			2. Onderzoeksopdracht aanbesteed.	1 oktober 2021	Sint Maarten + Nederland	
			3. Doorlichting gestart.	1 november 2021	Sint Maarten + Nederland	
B.3	Op basis van bestaand en/of aanvullende onderzoek wordt met de landen toegewerkt naar een versterking van het luchtvaartsysteem binnen het Koninkrijksverband. Het kan hierbij gaan om nauwe samenwerking van organisaties en het organiseren van uniforme werkprocessen, conform de internationale veiligheidseisen, waarbij gestuurd wordt op efficiëntie en kostenvermindering.	Dit wordt doorgeschoven naar een volgende uitvoeringsagenda.				
B.4	Op basis van een integrale doorlichting zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd om de kwaliteit, effectiviteit en uitvoeringskracht van de overheidsorganisatie te verbeteren, waaronder ook wordt verstaan de slagkracht van de ministeriële staven.	B.4.1 Verkenning mogelijkheden wetgevingspool t.b.v. tijdelijke versterking wetgevingsfuncties.	**1.** Verkenning behoeften en oplossingsmogelijkheden.	1 juli 2021	Nederland	
			2. Uitvoeren van fase 2 van het plan van aanpak: uitwerken van oplossingsmogelijkheden.	1 oktober 2021	Nederland	
		Doorlichting wordt doorgeschoven naar een volgende uitvoeringsagenda.				

Aanduiding	Maatregel	Uitwerkingsactiviteit(en)	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
B.5	Op basis van onderzoek naar de primaire, secundaire en tertiaire arbeidsvoorwaarden (waaronder overwerkvergoedingen, verlofregelingen, bijzondere beloningen en toeslagen, reizen en reisvergoedingen, etc.) worden voorstellen voor mogelijke versobering ontwikkeld en geïmplementeerd.	B.5.1 Vergelijkend onderzoek naar de primaire, secundaire en tertiaire arbeidsvoorwaarden.	**2.** Onderzoeksrapportage gereed.	1 oktober 2021	Nederland	Vervolgstappen worden bepaald op basis van de uitkomsten van het onderzoek.
		B.5.2 Vergelijkend onderzoek naar de uitvoering van de Landsverordeningen ten aanzien van de normering topinkomens (LNT) in de landen Curaçao, Aruba en Sint Maarten waarbij gekeken wordt naar oa: grondslag elementen, reikwijdte, pensioenaandeel en overgangstermijn.	Onderzoeksrapportage opgeleverd, vervolgstappen worden doorgeschoven naar een volgende uitvoeringsagenda.			
B.6	In het kader van een optimale personele inzet wordt de formatie, bezetting en daadwerkelijke aanwezigheid en inzetbaarheid van medewerkers van overheid en overheidsorganisaties onderzocht. Indien medewerkers onterecht loon ontvangen worden, afhankelijk van de situatie, maatregelen getroffen (o.a. stopzetten salaris, ontslagtraject).	B.6.1 Inventarisatie van de formatie, de bezetting en de daadwerkelijke aanwezigheid en inzetbaarheid van medewerkers van het ministerie van Justitie.	**1.** Formatieplan ministerie van Justitie gereed.	1 juli 2021	Sint Maarten	
			2. Formatieplan ministerie van Justitie vastgesteld door de ministerraad van Sint Maarten en ingediend bij de Staten ter behandeling.	1 september 2021	Sint Maarten	
		B.6.2 Inventarisatie van de formatie, de bezetting en de daadwerkelijke aanwezigheid en inzetbaarheid van medewerkers van de overige zes ministeries.	Inventarisatie afgerond, vervolgstappen worden doorgeschoven naar een volgende uitvoeringsagenda.			
B.7	Er wordt een aanpak ontwikkeld gericht op het terugdringen en beheersen van de kosten voor externe inhuur.	Dit wordt doorgeschoven naar een volgende uitvoeringsagenda.				
B.8	Op basis van een doorlichting van de HR-functie (beleid, HR-advies, administratie en instrumentarium) worden verbetervoorstellen ontwikkeld en geïmplementeerd.	B.8.1 Identificeren verbeterpunten op basis van overzicht van de bestaande situatie.	**3.** Roadmap gereed.	1 juli 2021	Sint Maarten + Nederland	Betreft één gezamenlijke roadmap voor (in ieder geval) de maatregelen B.8 en B.9.
			4. Roadmap vastgesteld.	30 juli 2021	Sint Maarten + Nederland	

Aanduiding	Maatregel	Uitwerkingsactiviteit(en)	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
B.9	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek wordt strategisch personeelsbeleid ontwikkeld. Hieronder wordt in ieder geval verstaan: – een strategische personeelsplanning i.r.t. de uitkomsten van de doorlichting onder B.4; – invoer van een prestatie-management systeem binnen het ambtelijk apparaat; – het beperken van de politieke invloed op personeelsaangelegenheden.	B.9.1 Identificeren verbeterpunten op basis van overzicht van de bestaande situatie.	**3.** Roadmap gereed.	1 juli 2021	Sint Maarten + Nederland	Betreft één gezamenlijke roadmap voor (in ieder geval) de maatregelen B.8 en B.9.
			4. Roadmap vastgesteld.	30 juli 2021	Sint Maarten + Nederland	
B.10	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zullen de behoefte en kosten met betrekking tot huisvesting inzichtelijk worden gemaakt en mogelijkheden tot kostenverlaging en verbeteringen worden onderzocht en, indien aanwezig, worden doorgevoerd. Beoogd is een kostenreductie van 20% in 5 jaar (begroting 2020 als ijkpunt) die verwerkt is in de begroting voor 2025.	B.10.1 Inventarisatie van onroerend goed (gebouwen en terreinen) in eigendom en huurcontracten ten aanzien van onroerend goed.	**2.** Inventarisatie aanvullen met totaal beschikbare werkplaatsen en gebruikte werkplaatsen.	15 juli 2021	Sint Maarten	
		B.10.2 Implementatieplan kostenverlaging en verbeteringen ten aanzien van huisvesting.	**1.** Implementatieplan gereed.	15 september 2021	Sint Maarten	
			2. Implementatieplan vastgesteld.	1 oktober 2021	Sint Maarten	
B.11	In het kader van een efficiënte overheid zullen de mogelijkheden voor een digitale overheidsomgeving en digitale dienstverlening worden onderzocht. Op basis van een onderzoek zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd.	Dit wordt doorgeschoven naar een volgende uitvoeringsagenda.				In het kader van het Digital Government project van de Wereldbank wordt reeds gewerkt aan digitalisering van de overheid. Uitwerking van A.1.1 en A.1.2 zal dienen als verkenning (pilot) voor eventuele aanvullende noodzakelijke acties naast het Wereldbank project.
B.14	Sint Maarten zal voldoen aan de richtlijnen van het CFATF met betrekking tot bestrijding van fraude en witwassen. Er wordt een plan van aanpak opgesteld en geïmplementeerd.	Dit wordt doorgeschoven naar een volgende uitvoeringsagenda.				

Aanduiding	Maatregel	Uitwerkingsactiviteit(en)	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
B.15	Om de corporate governance van overheidsbedrijven te verbeteren zal het “protocol corporate governance (2020)” (wettelijk) worden vastgelegd en zullen de adviezen van de taskforce corporate governance (2020) worden geïmplementeerd.	B.15.1 Instellen implementatieteam.	**3.** Afspraken inzake implementatie vastgelegd in overeenkomst tussen de overheid van Sint Maarten, de staatssecretaris van BZK, PJIAE, PJIAH en het implementatieteam.	30 juli 2021	Sint Maarten	Eerdere deadline voor het opstellen van een mandaat voor het team (15 mei 2021) is niet gehaald, maar inmiddels is dit resultaat wel behaald. Mede hierdoor, maar ook door een gewijzigde strategie (bredere overeenkomst i.p.v. een contract tussen twee partijen), is de eerdere deadline voor het vastleggen van de benodigde overeenkomsten (1 juni 2021) niet meer haalbaar.
			5. Aannemen procesmanager.	1 september 2021	Sint Maarten	Door het ingestelde implementatieteam.
		B.15.2 Uitvoeren implementatieplan airport.	**1.** Plan van aanpak gereed.	30 juli 2021	Sint Maarten	In overleg met het (beoogde) implementatieteam.
			2. Plan van aanpak vastgesteld.	23 augustus 2021	Sint Maarten	
		B.15.3 Versterken Corporate Governance Council.	**1.** Plan van aanpak gereed.	30 juli 2021	Sint Maarten	In overleg met het (beoogde) implementatieteam en de Corporate Governance Council.
			2. Plan van aanpak vastgesteld.	23 augustus 2021	Sint Maarten	

Thema C: **Belastingen**

Doel

- het herinrichten van een robuust belastingstelsel met een brede grondslag, dat bijdraagt aan een eerlijke(re) verdeling van het inkomen, stimulering van de economie en uitvoerbaarheid en controleerbaarheid door de Belastingdienst;
- het realiseren van adequaat ingerichte belastingdiensten.

Aanduiding	Maatregel	Uitwerkingsactiviteit(en)	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
C.1	Om inkomsten te verhogen en het stelsel robuuster en eenvoudiger te maken zal een integrale doorlichting worden uitgevoerd van het fiscale stelsel inclusief de inkomstenbelasting. De volgende voorstellen zullen worden meegewogen: – verbreding van de belastingbasis, verschuiving van directe naar indirecte belastingen en invoering VAT/BTW van 12,5 procent, conform voorstellen van de Fiscal Affairs Department (FAD) van het IMF of ABB conform fiscaal stelsel Caribisch Nederland; – maatregelen gericht op substantiële vermindering van belastinguitgaven en bijdragen/overdrachten aan derden; – beperken bestuurlijke inmenging/discretionaire bevoegdheden van zowel ambtenaren als bestuurders (m.b.t. aftrekposten, 'tax holidays'). Op basis van de doorlichting en adviezen zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd. Rekening zal gehouden worden met internationale regels van o.a. de OECD.	C.1.1 Doorlichting van het fiscale stelsel met als doel te komen tot een advies ten aanzien van een stelselhervorming gericht op vereenvoudiging van het stelsel, beperking van bestuurlijke inmenging en een verbreding van de belastinggrondslag.	**1.** Plan van aanpak onderzoek hervorming fiscale stelsel gereed.	16 augustus 2021	Sint Maarten + Nederland	Eerdere deadline (20 mei 2021) is niet gehaald.
			2. Plan van aanpak onderzoek hervorming fiscale stelsel vastgesteld.	6 september 2021	Sint Maarten + Nederland	Eerdere deadline (7 juni 2021) is niet gehaald.
			3. Onderzoeksopdracht aanbesteed.	15 november 2021	Nederland	
C.2	De Belastingdienst zal benodigde gegevens van de bancaire sector gaan ontvangen, voor zover dat nog niet gebeurt.	C.2.2 Start informatie-uitwisseling.	1. Start informatie delen.	1 september 2021	Sint Maarten	Eerdere deadline (15 mei 2021) voor vaststellen Landsbesluit is niet gehaald, hieraan wordt nog gewerkt.
			2. Start informatie ontvangen.	1 september 2022	Sint Maarten	
C.3	Compliance-programma's worden voortgezet/opgesteld.	Wordt meegenomen in fase 2 van C.4.				

Aanduiding	Maatregel	Uitwerkingsactiviteit(en)	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
C.4	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek wordt bepaald of en hoe de Belastingdienst kan worden geoptimaliseerd en gemoderniseerd, dusdanig dat belastinginning effectief en efficiënt kan plaatsvinden. Op basis van voorstellen zal besluitvorming en implementatie plaatsvinden.	C.4.1 Fase 1: Uitvoeren van enkele quick reviews naar geïdentificeerde bottlenecks en quick wins.	**3.** Stuurgroep en programmamanager aangesteld.	1 oktober 2021	Sint Maarten + Nederland	Eerdere deadline voor een plan van aanpak (april 2021) is niet gehaald, maar inmiddels is dit resultaat wel behaald. Ten aanzien van C.4 worden twee (hoofd)fases onderscheiden. Gedurende fase 1 worden enkele quick reviews gedaan naar geïdentificeerde bottlenecks en quick wins opgepakt. Fase 2 behelst een transformatie van de Belastingdienst welke in nauwe en onderlinge samenhang met C.1 zal plaatsvinden.
			4. Onderzoeksopdrachten aanbesteed ten aanzien van: (a) onderzoek personele capaciteit en (b) onderzoek behoefte ICT-ondersteuning.	1 oktober 2021	Sint Maarten + Nederland	
		C.4.2 Aanschaf online portal voor de invoer van de belastingmiddelen loonbelasting, Inkomstenbelasting en Belasting op bedrijfsomzetten.	**1.** Kosten-batenanalyse van de aanschaf van een portal.	15 juli 2021	Sint Maarten	Doel van portal is (op korte termijn) bijdragen aan het verminderen van handmatige invoer en het maakt digitaal verwerken van aangiften mogelijk.
			2. Besluitvorming ten aanzien van aanschaf portal.	1 september 2021	Sint Maarten + Nederland	
		C.4.3 Opschonen van de CRIB-bestanden waarbij foutieve NAW-gegevens worden hersteld, relaties tussen entiteiten correct worden geregistreerd, personen die onterecht op actief staan worden gecorrigeerd.				C.4.3 loopt voor het vervolg mee in C.4.4
		C.4.4 'Quick win'-maatregelen: voorbereiden en uitvoeren van (a) opschoning databestanden (zie C.4.3), (b) wegwerken achterstanden en (c) versneld innen en invorderen van achterstallige bedragen.	**3.** Voorbereiding quick wins voltooid door het invullen van randvoorwaarden voor uitvoering, waaronder: werving tijdelijk personeel, gereedmaken kantoorruimte, opleiding/ inwerktraject afgerond.	1 oktober 2021	Sint Maarten	
			4. Start uitvoering quick wins: (a) opschonen databestanden, (b) wegwerken achterstanden en (c) versneld innen en invorderen van achterstallige bedragen.	1 november 2021	Sint Maarten	

Aanduiding	Maatregel	Uitwerkingsactiviteit(en)	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
C.5	Er wordt een Belastingregeling voor Nederland en Sint Maarten overeengekomen, in lijn met minimum Base Erosion and Profit Shifting (BEPS) voorwaarden waarbij o.a. wordt gekeken naar het voorkomen mogelijke winstverschuivingen.	C.5.1 Overeenkomen onderlinge regeling tussen Nederland en Sint Maarten.	**1.** Ambtelijke overeenstemming over inhoud en behandeling in Rijksministerraad.	1 januari 2022	Sint Maarten	
C.6	Wetgeving ten behoeve van ondertekening en inwerkingtreding Establishment Agreement Wereldbank wordt aangenomen en geïmplementeerd.	C.6.1 Implementatie wetgeving (belastingparagraaf) Establishment Agreement Wereldbank.	**2.** Aangepaste wetgevingsconcepten met een concept-Nader Rapport naar JZW verstuurd i.h.k.v. de wetstechnische toetsing.	20 augustus 2021	Sint Maarten	Eerdere deadline (3 mei 2021) voor toesturen wetgevingsconcepten aan Ministerraad is niet gehaald, hieraan wordt nog gewerkt.

Thema D: **Financiële sector**

Doel

- het realiseren van een stabiele financiële sector die zijn rol ter ondersteuning van de reële economie op een goede manier kan vervullen;
- het realiseren van een passende wijze van regulering van de financiële sector, waarbij adequaat toezicht wordt gehouden op de naleving;
- het realiseren van een toezichthouder die tijdig en daadkrachtig optreedt bij problemen bij financiële ondernemingen.

Aanduiding	Maatregel	Uitwerkingsactiviteit(en)	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
D.1	Er wordt een integrale doorlichting van de financiële sector uitgevoerd door een externe onafhankelijke partij. Op basis van de uitkomsten van deze doorlichting worden maatregelen geformuleerd om tekortkomingen te adresseren.	D.1.1 Op zo kort mogelijke termijn volledig invulling geven aan maatregelen om tekortkomingen te adresseren naar aanleiding van aanbevelingen van het IMF inzake de financiële sector van de monetaire unie Curaçao-Sint Maarten.	**2.** Voortgang van de uitvoering van de aanbevelingen van het IMF monitoren en bijsturen waar nodig.	Doorlopend	Sint Maarten	
D.2	Er wordt een integrale doorlichting van het stelsel van toezicht (wet- en regelgeving, toezichtbeleid) op de financiële markten uitgevoerd door een externe onafhankelijke partij. Op basis van de uitkomsten van deze doorlichting worden maatregelen geformuleerd om tekortkomingen te adresseren.	D.2.1 Op zo kort mogelijke termijn volledig invulling geven aan maatregelen om tekortkomingen te adresseren naar aanleiding van aanbevelingen van het IMF inzake de financiële sector van de monetaire unie Curaçao-Sint Maarten.	**2.** Voortgang van de uitvoering van de aanbevelingen van het IMF monitoren en bijsturen waar nodig.	Doorlopend	Sint Maarten	
D.3	Er wordt een onderzoek uitgevoerd naar de maatschappelijke kosten van de eigen munt versus dollarisatie door een externe onafhankelijke partij. Besluit over wenselijke monetaire structuur. Op basis van de uitkomsten van het onderzoek zullen de maatregelen worden bepaald en geïmplementeerd.	D.3.1 Onderzoek naar dollarisatie door IMF.	**1.** Onderzoek afgerond.	1e helft 2021	IMF	Vervolgstappen worden bepaald op basis van de uitkomsten van het onderzoek.
D.4	Er vindt modernisering plaats van bekende tekortkomingen in wet- en regelgeving, in ieder geval invoering Depositogarantiestelsel DGS en modernisering resolutieraamwerk). Overzicht van welke wetgeving zou moeten worden aangepast, vervolgens aanpassing, besluitvorming en implementatie van de wetgeving.	D.4.1 Voortzetting plan van aanpak CBCS, ontwikkeling wetgevingskalender en afspraken met WJZ over versterking wetgevingscapaciteit.	**2.** Wetgevingskalender implementeren.	Doorlopend	CBCS + Sint Maarten	
D.5	De governance van de CBCS wordt versterkt, conform internationale best practices waaronder door het scheiden van verschillende taken binnen de CBCS.	D.5.1 Review naar interne organisatie.	Review afgerond.	Oktober 2021	CBCS	Eerdere deadline (mei 2021) is niet gehaald.

Thema E: **Economische hervormingen**

Doel

- het realiseren van een weerbare, dynamische en veerkrachtige economie;
- het realiseren van een robuust en betaalbaar sociaal zekerheidsstelsel, dat de prikkels op de juiste plek legt.

Aanduiding	Maatregel	Uitwerkingsactiviteit(en)	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
E.1	Er zal een integrale analyse van het huidige arbeidsmarktbeleid, wet- en regelgeving worden uitgevoerd op basis waarvan het arbeidsmarktbeleid wordt geactualiseerd en gemoderniseerd. Maatregelen als arbeidstijdverkorting, deeltijdwerken, contracten voor bepaalde tijd, versoepelen ontslagrecht, wegnemen belemmeringen voor aannemen buitenlandse arbeidskrachten, illegale tewerkstelling en bestrijding van de jeugdwerkloosheid zullen in de analyse worden betrokken. Op basis van de analyse worden voorstellen ontwikkeld en geïmplementeerd.	E.1.1 Onderzoek huidige arbeidsmarktbeleid en wet- en regelgeving.	**1.** Plan van aanpak onderzoeksopdracht gereed.	20 juli 2021	Sint Maarten + Nederland	Eerdere deadline (20 mei 2021) is niet gehaald.
			2. Plan van aanpak onderzoeksopdracht vastgesteld.	20 augustus 2021	Sint Maarten + Nederland	Eerdere deadline (7 juni 2021) is niet gehaald.
			5. Start van het aanbestedingstraject dan wel een (gezamenlijk) traject met de Wereldbank.	1 september 2021	Sint Maarten + Nederland	
E.2	De informele economie en illegale arbeid wordt tegengegaan. Op basis van onderzoek naar de omvang van de informele economie zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd.	Dit wordt doorgeschoven naar een volgende uitvoeringsagenda.				
E.3	Illegale tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten wordt tegengegaan. Er zal onderzoek worden gedaan naar illegale tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten. Op basis van de resultaten en aanbevelingen worden voorstellen ontwikkeld en geïmplementeerd.	E.3.1 Implementatieplannen voor maatregelen tegengaan illegale tewerkstelling vaststellen.	**3.** Implementatieplan kortetermijn-maatregelen gereed.	15 oktober 2021	Sint Maarten + Nederland	Eerdere deadline voor een plan van aanpak (15 april 2021) is niet gehaald. Dit plan van aanpak kan naar verwachting op korte termijn worden afgerond ter vaststelling.
			4. Implementatieplan kortetermijn-maatregelen vastgesteld.	15 november 2021	Sint Maarten + Nederland	
			5. Implementatieplan langetermijn-maatregelen gereed.	14 januari 2022	Sint Maarten + Nederland	
			6. Implementatieplan langetermijn-maatregelen vastgesteld.	14 februari 2022	Sint Maarten + Nederland	

Aanduiding	Maatregel	Uitwerkingsactiviteit(en)	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
E.4	Bewerkstelligd wordt dat het stelsel van sociale zekerheid een activeringsfunctie zal hebben, met de juiste prikkels, waarbij tevens zorggedragen wordt voor adequaat sociaal vangnet. Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd. Bezien in samenhang met de maatregelen omtrent de hervorming van de arbeidsmarkt.	E.4.1 Onderzoek naar stelsel van sociale zekerheid.	**3.** Onderzoeksvoorstel gereed.	2 augustus 2021	Sint Maarten + Nederland	
			4. Onderzoeksvoorstel vastgesteld.	1 september 2021	Sint Maarten + Nederland	
			5. Aanbestedingsproces gestart.	6 september 2021	Nederland	De start van het onderzoek is afhankelijk van de ontwikkeling van het social registry.
		E.4.2 In samenwerking tussen Sint Maarten, Nederland en het Rode Kruis dient vóór 1 april 2021 een plan van aanpak te zijn opgeleverd voor de transitie van het voedselhulpprogramma van het Rode Kruis naar de lokale overheid, gericht op een start van de transitie per 1 mei 2021.	**2.** Transitie voedselhulp.	1 mei 2021	Sint Maarten	Deadline niet gehaald.
E.5	Sint Maarten verhoogt de pensioengerechtigde leeftijd naar 66 (in 2025) tenzij uit onafhankelijk onderzoek blijkt dat een verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd naar 66 jaar in 2025 niet realistisch is en er alternatieve voorstellen zijn met hetzelfde budgettaire effect. Een onafhankelijk economisch instituut (aangewezen door het COHO in overleg met het land) brengt in kaart wat de structurele budgettaire effecten zijn voor de betaalbaarheid van de pensioenen en sociale zekerheid als de pensioengerechtigde leeftijd wordt verhoogd naar 66 jaar in 2025 en verder verhoogd zou worden door koppeling aan de levensverwachting en rekent de alternatieve voorstellen door. De uitkomsten worden voorgelegd aan Sint Maarten en Nederland waarna in overleg bekeken wordt hoe er invulling wordt gegeven aan de onderzoeksresultaten.	Dit wordt doorgeschoven naar een volgende uitvoeringsagenda.				

Aanduiding	Maatregel	Uitwerkingsactiviteit(en)	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
E.6	Ondernemerschap en het investeringsklimaat zullen worden bevorderd. Daarbij is o.a. van belang dat het vergunningenstelsel wordt geoptimaliseerd, de costs of doing business worden verlaagd, en bureaucratie (red tape) wordt weggenomen. Op basis van een integrale doorlichting van (o.a.) wet- en regelgeving zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd.	E.6.1 Onderzoek (nulmeting) ondernemerschap- en investeringsklimaat.	**3.** Onderzoeksopdracht aanbesteed.	1 september 2021	Sint Maarten + Nederland	
			4. Onderzoeksrapportage opgeleverd.	14 januari 2022	Sint Maarten + Nederland	
E.7	Ontwikkelen en implementeren grondbeleid en ruimtelijk ordeningsbeleid.	E.7.1 Inventarisatie huidige stand van zaken grondbeleid.	**2.** Aanvullen inventarisatie met de gevraagde informatie, waaronder in ieder geval een overzicht van het actueel grondbezit en achterstanden op erfpacht, en een kaart waarop de overheidsgrond staat aangeduid tezamen met de prijzen van erfpacht.	1 september 2021	Sint Maarten + Nederland	
E.9	Ter bevordering van de wederopbouw worden, vooruitlopend op structurele aanpassingen, maatregelen getroffen om afhandeling van aanvragen (werk- en verblijfsvergunning) van buitenlandse zelfstandigen en medewerkers ten behoeve van NRPB en breder binnen een maand na indiening mogelijk te maken.	E.9.1 Vaststellen Landsbesluit ter aanvulling op artikel 3, derde lid, van de Landsverordening toelating en uitzetting, met als doel afhandeling van aanvragen (werk- en verblijfsvergunning) van buitenlandse zelfstandigen en medewerkers ten behoeve van NRPB en breder binnen een maand na indiening mogelijk te maken.	**2.** Inwerkingtreden Landsbesluit.	Zo spoedig mogelijk	Sint Maarten	Eerdere deadline (25 januari 2021) is niet gehaald.

Thema F: **Zorg**

Doel

- het beheersen en beheersbaar houden van COVID-19;
- het borgen van de continuïteit van de acute zorg;
- het efficiënt inrichten van de zorg en het realiseren van een robuust en betaalbaar zorgstelsel.

Aanduiding	Maatregel	Uitwerkingsactiviteit(en)	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
F.1	Om COVID-19 te kunnen beheersen en beheersbaar te houden worden de adviezen van het OMT Cariben (24 april 2020 en 3 juni 2020) doorgevoerd, waaronder in ieder geval de volgende maatregelen: – op peil houden beschikbare IC-capaciteit; – versterken diensten publieke gezondheid (o.a. i.v.m. bron- en contactonderzoek); – op voorraad houden van voldoende persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM); – vergoten en op peil houden testcapaciteit; – invoeren syndroom surveillance; – garanderen voldoende air-ambulance capaciteit; – aankoop COVID vaccin en doorvoeren vaccinatieprogramma (vanaf beschikbaar zijn vaccin).	Doorlopend.				
F.2	In het kader van doelmatigheid worden overbodige dubbelingen in het zorgaanbod van de verschillende ziekenhuizen en ander inefficiënties in kaart gebracht en teruggedrongen, middels opstellen en uitvoeren plan samenwerking regionale ziekenhuizen Caribisch gebied Koninkrijk en maken bestuurlijke afspraken, waaronder in ieder geval wordt verstaan: – reduceren van het aantal medische uitzendingen naar derde landen door uitbreiding van zorgaanbod binnen het Caribisch gebied van het Koninkrijk (top-specialistische zorg); – gezamenlijke inkoop medicatie, middelen, materialen en apparatuur; – regionaal opleiden en capaciteitsplanning van zorgpersoneel (kosten opleiding reduceren door minder opleiden in het buitenland); – rationalisering laboratoriumzorg en reductie aantal laboratoria; – medische specialisten die verzekerde zorg leveren in loondienst van ziekenhuizen (sterfhuisconstructie); – versterken samenwerking eerstelijnszorg en tweedelijnszorg; – herijken bekostigingswijze en tarieven tweedelijnszorg samen met zorgverzekeraars en Nederlandse zorgautoriteit.	Afspraken die gemaakt worden in het vierlandenoverleg zijn leidend bij de uitvoering van deze maatregel.				

Aanduiding	Maatregel	Uitwerkingsactiviteit(en)	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
F.3	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek naar de doelmatigheid (inclusief bekostiging) en effectiviteit van de zorg en de uitkomsten van maatregel F.2 zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd. Gedacht kan worden aan herijken verzekeringspakket en invoeren van eigen betalingen.	F.3.1 Opstellen plan van aanpak met als doel het verhogen van de doelmatigheid en effectiviteit van de zorg op lange termijn (General Health Insurance).	**4.** Verkenning afgerond naar de vraag in hoeverre de huidige concept-landsverordening moet worden bijgesteld n.a.v. actuele ontwikkelingen.	2 augustus 2021	Sint Maarten + Nederland	
			2. Plan van aanpak gereed.	15 september 2021	Sint Maarten + Nederland	Eerdere deadline (1 juli 2021) bleek niet realistisch en is daarom bijgesteld.
			3. Plan van aanpak vastgesteld.	15 oktober 2021	Sint Maarten + Nederland	
		F.3.2 Opstellen plan van aanpak met als doel het verhogen van de houdbaarheid van het zorgstelsel op de korte termijn, waarbij in ieder geval wordt gekeken naar het uitvoeren van behoefteraming zorginstellingen, efficiënte inkoop medicijnen en preventieve zorg.	**2.** Plan van aanpak gereed.	1 november 2021	Sint Maarten	Eerdere deadline (20 mei 2021) is niet gehaald. Het behalen van deze deadline wordt beïnvloed door de wijze waarop de COVID-19 pandemie zich verder ontwikkelt.
			3. Plan van aanpak vastgesteld.	22 november 2021	Sint Maarten + Nederland	Eerdere deadline (7 juni 2021) is niet gehaald.
			4. Informele werkgroep geïnstalleerd.	1 juli 2021	Sint Maarten + Nederland	

Thema G: **Onderwijs**

Doel

- het realiseren van een basiskwaliteit van onderwijs;
- realiseren van een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt;
- het realiseren van goede doorstroom tussen stelsels van onderwijs (al dan niet in Europees Nederland).

Aanduiding	Maatregel	Uitwerkingsactiviteit(en)	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
G.1	Een expertgroep uit de vier landen / groep onderwijsexperts uit de vier landen voert een doorlichting uit van het gehele onderwijsbestel, met inbegrip van alle publieke en particuliere betrokken partijen, inclusief de overheid. Hierbij komen in ieder geval aan de orde: – onderwijskwaliteit, lesmethoden en –middelen; – aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt; – doorstroom tussen ko, po, vo en mbo/ho/wo (al dan niet in Europees Nederland); – doelmatigheid en doeltreffendheid van de onderwijsbekostiging, mitigeren van inefficiënties in het systeem; – versterken van de kwaliteitsverbetering door effectief toezicht door onder andere de inspecties; – samenwerking onderwijs- en ontwikkelingsvoorzieningen in de regio (en eventueel Europees Nederland). Hierbij worden in elk geval de onderwijsinspecties van de vier landen betrokken. Op basis van de uitkomsten van de doorlichting worden maatregelen ontwikkeld en geïmplementeerd.	G.1.1 Doorlichting van het onderwijsbestel.	**4.** Tussenrapportage gereed.	december 2021	Sint Maarten + Nederland	Het hoofdstuk ten aanzien van onderwijs uit de “Public Expenditure Review” fungeert als een basisdocument voor de doorlichting.
			5. Eindrapportage gereed.	juli 2022	Sint Maarten + Nederland	Vervolgstappen worden bepaald op basis van de uitkomsten van de doorlichting.

Thema H: **Versterken rechtsstaat**

Doel

- een bijdrage leveren aan de versterking van de rechtsstaat, door in ieder geval in te zetten op het versterken van het grenstoezicht, de aanpak van financieel-economische criminaliteit en het verbeteren van het detentiewezen.

Aanduiding	Maatregel	Uitwerkingsactiviteit(en)	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
H.1	In het belang van stabiliteit van de openbare orde en veiligheid worden tot nader orde geen bezuinigingen toegepast die de operationele uitvoeringscapaciteit binnen de meest vitale sectoren van de rechtsstaat (Politie, Douane, Landsrecherche, OM, Hof, Kustwacht, gevangeniswezen en de veiligheidsdienst) beperken.	Doorlopend.				
H.2	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zal worden bepaald of en hoe de (fysieke en online) goksector hervormd moet worden. Doelstelling is het verhogen van de inkomsten voor de overheid. Op basis van voorstellen zal besluitvorming en implementatie plaatsvinden.	H.2.1 Plan van aanpak vaststellen.	**1.** Plan van aanpak gereed.	Juli 2021	Sint Maarten + Nederland	Plan van aanpak is afhankelijk van onderzoek naar kansspelbelasting door IMF.
			2. Plan van aanpak vastgesteld.	Augustus 2021	Sint Maarten + Nederland	
H.9	Landen werken gezamenlijk toe naar een geharmoniseerd niveau van bescherming persoonsgegevens binnen het Koninkrijk middels een Rijkswet. Een plan van aanpak zal worden ontwikkeld en geïmplementeerd.	H.9.1 Projectfase uitvoeren op basis van vastgesteld plan van aanpak.	**4.** Concept-wetsontwerp.	Januari 2022	Sint Maarten + Nederland	De deadline voor het concept wetsontwerp is momenteel voorzien voor het JVO van januari 2022. Niet uit te sluiten valt echter dat dit moment niet gehaald wordt. Mocht dat het geval zijn, dan zal het concept wetsontwerp uiterlijk in het JVO van juli 2022 geagendeerd worden, of zoveel eerder als het gereed is.
H.11	De landen maken individueel met Nederland voor 1 februari 2021 afspraken over de versterking van het grenstoezicht die ingaan op 1 april 2021. Dit omvat in ieder geval afspraken over de inzet, capaciteit en de aansturing/commandovoering van de Koninklijke Marechaussee, de Douane en de Kustwacht.	H.11.1 Naar aanleiding van getekend protocol starten met implementatie van afspraken voor versterking grenstoezicht.	**2.** Start versterking grenstoezicht.	1 september 2021	Sint Maarten + Nederland	
H.12	Beheer en toezicht t.a.v. het criminaliteitsfonds wordt op orde gebracht. Curaçao en Sint Maarten volgen de aanbevelingen uit de rapporten van de Raad voor de Rechtshandhaving op. Uiterlijk 1 april 2021 hebben de landen een onafhankelijke organisatie aangewezen die het fonds controleert op het opvolgen van de aanbevelingen en rapporteert of het fonds naar behoren werkt.	H.12.1 Opvolgen aanbevelingen uit de rapporten van de Raad voor de Rechtshandhaving m.b.t. het criminaliteitsfonds.	**2.** Plan van aanpak vastgesteld.	15 juli 2021	Sint Maarten	
			3. Aanbevelingen korte termijn opgevolgd.	15 augustus 2021	Sint Maarten	

Aanduiding	Maatregel	Uitwerkingsactiviteit(en)	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
H.20	Om de detentieomstandigheden te verbeteren zal Sint Maarten in overleg met Nederland de gemaakte afspraken verbetermaatregelen uit 2018 uitvoeren en zo nodig de hiervoor benodigde middelen vrijmaken en in de begroting opnemen.	H.20.1 Realiseren verbetermaatregelen.	**1.** Verbetermaatregelen gerealiseerd.	31 december 2021	Sint Maarten	Nederland financiert enkele verbetermaatregelen via hulp en bijstand. Deze zullen snel kunnen worden afgerond, waar van andere maatregelen de vraag is wanneer hier concrete voortgang op kan worden geboekt. Hierover vindt overleg plaats tussen Sint Maarten en Nederland.
H.21	Om te voldoen aan de (internationale) eisen m.b.t. detentie zal Sint Maarten voor 15 februari 2021 met Nederland UNOPS de opdracht geven tot een vooronderzoek om te komen tot een lange termijn plan voor de detentiesituatie op Sint Maarten.	H.21.1 Opzetten Trustfund en bijbehorende arrangement(s) door UNOPS, met Nederland als donor en Sint Maarten met eigen bijdrage in Trustfund.	**1.** Trustfund opgezet en bijbehorende arrangement(s) getekend door UNOPS, SXM en BZK.	1 augustus 2021	Sint Maarten + Nederland	

Caribisch Orgaan voor Hervorming en Ontwikkeling i.o.

Landspakket **Sint Maarten**

Uitvoeringsagenda 1 juli – 30 september 2021